

[23]

Centralizacja

Towarzystwa Demokratycznego Polskiego

do
Ogólnego tegoż Towarzystwa.

Obywatele!

„Naczelna” przewrotna, która nadepodrywanie dotknęła postanowienie o Cend^{cy}; rozciągnięta się także i na wybory jej członków. Przyczyna tego, już nie były powoli, zbierające się wota i brak kompletu, ale sam związek i zależność, w jakich te dwa przedmioty wstają z sobą. — Stojąc się do decyzji Waszej i zarządzając wybory na członków do przywilej. Cend^{cy} zaraz po wyjściu manifestu, zyskaliśmy wprawdzie nieco na czasie, ponieważ pierwotne wotowanie już dzisiaj zakończono zostało; lecz z ogłoszeniem jego wypadku porządek rzeczy wstrzymał się nakazywać, do- póki ilość osób tej instytucji składai mających, prawem udeterminowana nie będzie. — Pod względem przeto samego ogłoszenia, postanowienie o Centralizacji uprzedził mu- wiato rzecz o wyborach, i przygotował drogę niniejszemu zdaniu Sprawy, jakież z ich wypadku nam przedstawiamy. —

Tabella 1^{sta} obejmująca wykaz szczegółowych wotów na skład przyszłej Centralizacji do liczby pięciu ograniczonej, jest stanowczo, i w niej tylko szukać należy obowiązującego wypadku z wotowania; gdyż po zapadłym postanowieniu z dnia 29 Marca r. b., dwie inne kombinacje z siedmiu i dziewięciu członków pro- ponowane, już za upadłe uważać trzeba. —

Tabella 2^{ga} przedstawia wprawdzie wota na skład 9^{ci} zebrane, lecz dla tego jedynie przy niniejszym zdaniu sprawy zataczona została, aby zupełniejszy obraz odbytego wotowania przedstawić, i tym sposobem ogólną kontrolę wotów ułatwić. —

Nie będziemy się rozszerzali nad wykładem każdego szczegółu wotowania, dla objaśnienia jednak dwóch niżej mniżej wyrażonych w Tabeli, stojąc się do nich oko- liczności przytaczamy. — Sekcja Fontainebleau pod N° 70, Sekcja zaś Lyon pod N° 77 obydwóch wykazów umieszczone, odmówiły wotowania; pierw- sza dając za powód, że bez ubliżenia przyswoitości kandydatów do Cend^{cy} liczbami po- rzadkowni oznaczyć nie może — druga, że podany przez Cend^{cy} sposób wotowania nie tylko ubliża §. 12^{ym} postanowienia z d. 5^{ego} Lipca 1856 r., ale zarazem niezga- dza się z prawidłami prawodawstwa rozumowego. — Dostawiamy Tow^o ocenienie przytoczonych powodów; zamierzając zaś tylko usprawiedliwić wyjątkowe położenie tych dwóch Sekcyj w Tabelach, poprzestajemy na oświadczeniu, iż lubo tak Sekcja Fontainebleau jak Sekcja Lyon odmówiły wotowania, gdy jednak przez pisma swoje wzięły ~~udział~~ udział w odbywanej czynności, przeto liczba członków je skła- dających w rubryce ogólnego kompletu z prawa policzona została. —

Biorąc następnie pod uwagę sama tylko Tabella 1^{sta}, i porównując

ogólne summy wotów w niej wyszczególnione z Listu Towarzystwa, która według poprzedniego brzołnika 1048 członków czynnych przedstawia, okazuje się, iż z wielu powołowanych jeden tylko Wiktor Heltman, mający 56 głosów za sobą, znaczną większość całego Towarzystwa na członka do przyszłej Centralizacji wybrany został.

2. Dając ponim w tejże Tabeli umieszczeni otrzymali większość Kompletu prawnego; z kadze względu na dawniejsze w tym przedmiocie decyzje rodzi się to za pytanie czyli i ci członkowie za wybranych do Cend^{cyj} udawani być mają?

Gdy jednak Komplet z $\frac{3}{4}$ części w ogólniej ustawie zakreślony, stosuje się tylko do wniosków pod decyzją Towarzystwa przedstawionych, przepisy zaś o wyborach na członków Cend^{cyj} w osobnym postanowieniu zawarte, z jak największą ścisłością określone, i ani wyrażonego, ani domyślnego związku z ustawą ogólną nie mające, o Kompletcie żadnej wzmianki nie czynią — ale owozem §. 15^{ty} tegoż postanowienia wyraźnie mówi:

„iż Centralizacja w dni osm po oznaczonym terminie wotowania do obliczenia wotów przystąpi, i obranych większością Towarzystwa do zajęcia miejsca w Cend^{cyj} powoła.”

Gdy nadto sama natura rzeczy i dawań powierzonych Cend^{cyj} obowiązkiem wymaga tego, aby w niej ci tylko zasiędi, w których jeżeli nie wszyscy to przynajmniej większość całego Towarzystwa niewątpliwą ufnością posiada —

Nie wiążąc się przeto dawniejszemi decyzjami w tym względzie, których czasowe okoliczności wymagały, i trzymając się jedynie wyraźnego przepisu prawa, sądzimy, iż członkowie posiadający za sobą większość $\frac{3}{4}$ części, czyli kompletu prawnego nie zaś większość całego Towarzystwa, za wybranych do Cend^{cyj} udawani być nie powinni.

Dość tu jeszcze należy, iż przyszła Cend^{cyj} i w zmniejszonym składzie i w większemi atrybucjami intereśsa ogólnie sprawować będzie; jeżeli więc przy dotychczasowym stanie rzeczy prawo oiniaczenia się większości całego Towarzystwa za członkiem do tej instytucji dochodzącym wymagało, tem bardziej teraz warunkem ten z całą ścisłością przestrzegany być powinien.

Stosownie więc do wykazanego powyżej wypadku wotów, jednego tylko Wiktora Heltmana jako wybranego większością Towarzystwa członkiem przyszłej Centralizacji ogłoszamy. Uwzględnając zaś resztkę wotowania za niedosta, i żadnego skutku nieprzynosząca, całe Towarzystwo do nowych wyborów na Cend^{cyj} rzecz brakujących członków, powołujemy.

Nie potrzebujemy przypominać o ile pospiesznie w ukończeniu przyszłej Cend^{cyj} jest pożądany. Zawisł on w znacznej części od dopilnowania wyznaczonego na wybory terminu, a szczególnie od uciwłości Sekcyj w zbieraniu pojedynczych wotów. Ani więc członkowie anowujący się i w bliskości zamieszkali, ani członkowie niemogący znajdować się na posiedzeniu w dzień oznaczony zamieszkanymi być nie powinni; gdyż inaczej, tak znaczna liczba wotów jakiej prawo do wyboru na członka Cend^{cyj} wymaga, nawet przy najmniejszem ich rozproszczeniu, niepodobna się staje. — Zwracamy także uwagę na ścisłe zachowywanie przepisów jakiej prawo o wyborach postanowiło. Wotowanie nie zbiorowo i Sekcyjami, ale przez każdego członka pojedynczo odbywać się powinno; w nadużytych zaś dyskusjach z protokółów, nie ogólny wypadek z odbytego w Sekcji wotowania, ale szczególne wotowanie każdego członka, z wymienieniem jego nazwiska umieszczone być mają.

Termin.

Termin do wotowania na czterech członków do składu przyszłej Centralizacji brakujących na dzień niedzielny 23° kwietnia namacamy. —

W zakończeniu niniejszego przedmiotu o wyborach umieszczamy poniżej dwa pisma przez dwóch członków składu naszego złożone. — Nie mając żadnych uwag do zrobienia nad niemi, udzielimy tylko, iż ogłoszenie ich w oświadczeniu z tego względu miejsce znalazło, aby przy nadchodzących wyborach niepotrzebnemu rozproszaniu się wotów zapobiedz. —

Pisma te następujące są, osnowy: — Do Centralizacji T. D. P.,
1°. — Pragnąc szczerze, aby przyszła Centralizacja jak najrychlejsz stanęła, i nie chcąc byćz najmniejszą zawada do utworzenia jej od razu w całkowitym składzie, proszę Was, Kolegry, umieścić w okólniku idzysującym do powtornego wotowania następujące pismo: —

Do wyborców moich.

Obywatele, Powołując mnie do składu przyszłej Centralizacji, daliście mi dowód wysokiego zaufania, i za to idam wdzięczny jestem. Idy jednak, wdranie nawet gdybym przepisana wielkość porzykał, tych obowiązków przyjąć nie mogę z powodu, iż wkrótce dla polepszenia zdrowia muszę udać się do wód i strudzonemu od lat kilku umysłowi dać wypoczynek, dla tego przychodzę do Was z prośbą, abyscie dane zamną głasy na kogo innego przeniesli. Czynie ten krok w przekonaniu, że gdybym zachował milczenie, moglibyscie jeszcze byćz gotowi powoływać mnie przy powtórzeniu wotowania, i tym sposobem przyczynić się do opóźnienia wyboru reprezentacji Tow^o w zupełnym jej składzie. —

Pisząc to nie mogę przemilczeć, że daleka jest odemnie myśl usuwania się na zawsze od publicznej postęgi w Tow^o, które udaram za najskuteczniejsze narzędzie służenia sprawie politycznego i socyalnego odrodzenia ojczyzny. —
• Oświadczam nawet wyraźnie, że jeżeli przeszkoda nakazująca mi dziś wymusza się z listy niejako kandydatów ustanie — i jeżeli przyszła Centralizacja (byłoby tylko w istocie) w moich już widokach Tow^o działała) ze słabych moich zdolności pomocy zażąda, wczekaniu jej posłuszny będę. Służę bowiem statecznie raz posłubionej sprawie, bez względu na wyższość lub niższość stanowiska, poczytuję za powinność każdego członka Tow^o. Zachowywanie się zaś dla stanowiących działań w przyzwyczajeniu, udaram za brak poświęcenia, jakie demokraci znamionować powinni. —
• Przystość może mieć, i pewnie będzie miała swoich własnych ludzi. —
• Do nas, członków Tow^o, należy: bez osobistych na przyszłe czasy rachub, połączonymi siłami w teraźniejszości działać. — A jeżeli by pomysłowy skutek nie miał utwierdzić swobodnych wotowań — przynajmniej czystości i spokojni w swym mieniu oczekiwai możemy wyroku historyi, która nas i przeciwników naszych bezstronnie sędzić będzie. —

Na tém, Obywatele, ograniczam moje odczasy, szczęśliwy, jeżeli im się przed wami dostatecznie wygłównaczył, i ogólnie do Waszego przekonania trafił. — Pozdrowienie i braterstwo. — Poitiers dnia 24 Marca 1837r.
(Podpisano) Jan Nepomucen Janowski. —

2do. - Do Centralizacji Tow. Dem. Pol. -

„Obywatere, Jesteście nawożonymi świadkami stanu zdrowia mojego. Niekomiesięczna praca pierwiasta znaczenie je nadwyczerpała. Aby mu stanowiący przynieść ratunek muszę się uosunąć od prac umysłowych i mieć czas wolny „do przewidzenia kuracji. -

„W raportach przecie z ostatniego wotowania dostrzegam, iż znaczna ilość współcłonków niecierpić mi nie między kandydatami do przyszłej Centralizacji. Kiedy zaś powyższy przytoczony powód niedozwalałoby mi w żaden sposób przejąć tych obowiązków, w razie gdybym był do nich powołany, - kiedy została dana jest rzecza, aby przy następnych wyborach, tak się stanowczo wolała „Tow. objawiła, iżby Centralizacja od razu stanąć mogła - wamatem zaś „potrzebę o pomysłowej przeszkodzie wyborów moich uprzedzić, a zarazem uprosić „żać ich, aby przy powtórnym wyborach na mnie wotów swoich nie ponawiali.

„Dopełniwszy tego przez niniejsze pismo, które Centralizacja dla wyniku w zarządzonej wotowaniu do Okólnika przyjęć zechce, przytulę „sobie za święty obowiązek zrobić dodatkowo to należne miemu i moim „wyborców sumieniem oświadczenie: iż gdyby, jak tylko zdrowie dozwolę, Tow. „lub jego Centralizacji, której wielkości powołania i ogrom obowiązków głęboko „je, do jakiejkolwiek nadzwyczajnej postęgi słabych sił moich użyć chciały „- zawsze ich wzruszaniom posłuszny będę. „Ponieważ bowiem dobrze, iż „winnoscia jest każdego członka wzruszać i zawsze dla celów związku wszelkie „siły swoje poświęcać. - „Przez Towarzystwo dla Polski - przez Polskę „skę dla ludzkości - oto jest głos serca i sumienia mojego. - „Poitiers d. 25 Marca 1837 r. - /podpisano/ Robert Chmielewski. -

„Przypominając raz jeszcze, aby Tow. i członkowie oznaczono „nego do wyborów terminu, jakoteż zebrania wotów ściśle pilnować chciały „sądzimy, iż dla oszczędności kosztów powiaty ekspedycje tego miesięczne z raportami „ni z wotowania politycznej należy. -

Poitiers d. 30 Marca 1837 r. -

Sekretarz

Robert Chmielewski

Pozdrowienie i braterstwo
Przewodzący z wole

Tomasz Malinowski

Dalszy ciąg Tabeli I ^{1/2}	Dalszy ciąg		ilości członków wotujących																																	
	Wielki Wotów.	Mały Wotów.	Malinowski Tomasz	Janowski Jan Mopomno	Jankubowski Henryk	Chmielewski Robert	Janaszewicz Józef	Zacajniński Lucyan	Nabielak Ludwik	Łwiatkowski Walenty	Przytycki Karol	Molodoff Alexander	Chrystopkowski Adolf	Ordęga Józef	Musińskich Antoni	Włodkowski Walery	Ogimecki Antoni	Franas Franciszek	Palchowski Szymon	Derlecki Hipolit	Nowogrodzki Henryk	Bobinski Franciszek	Dembicki Michał	Breniński Walery	Darasz Wojciech	Korabiewski Edmund	Lawrowski Andrzej	Szyndler Antoni	Łaleski Rufin	Łaleski Józef	Ogimecki Tomasz	Tomaszewicz Kazimierz				
77. Zopromienienie Lyon -	9	29	4	4	3	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
78. St. Hilaire, Beziery Annony -	4	4	4	2	3	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
79. Paryż -	10	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
80. Les Herbiers Mauriac	5	5	5	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
82. Vire -	18	18	4	18	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
83. Airvaunt -	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
84. Caen -	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
85. Cajarc -	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
86. Tarbes -	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
87. Alger -	9	5	3	1	2	2	2	1	9	7	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
88. Chatelemault -	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
89. St. Julien i Leonard	5	5	4	4	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
90. Bange -	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
91. Limoges -	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
92. Ymautier -	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
93. Catus -	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
94. St. Amand -	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
95. Douay i Bourges	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
96. Montolieu -	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
97. Fiers i Loches -	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
98. Mulhouse	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
99. La Capelle	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
100. Nismes -	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
101. Sordun -	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
102. Catonkowie Centrali	8	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	798	566	498	414	331	337	218	137	150	126	127	107	97	88	72	49	35	33	28	24	20	15	16	15	15	15	14	13	12	12	11	11	11	11	11	

Dalszy ciąg wotów na pięciu członków

1. Droniewski Józef 7.	2. Sumiński Rajmund 5.	3. Sarnysz Józef 4.	4. Wytonch Juliusz 4.
5. Dombrowski Władysław 4.	6. Wikoryński Jan 4.	7. Bięgoziel Zygmunt 3.	8. Łaleski Adolf 3.
9. Fichawo Franciszek 3.	10. Chybał Leonard 3.	11. Szczęchowski Franciszek 3.	12. Wieruński Ludwik 3.
13. Bednarowicz Emil 3.	14. Nowicki Józef 2.	15. Góralski Józef 2.	16. Jasztank Jan 2.
17. Czerski Józef 2.	18. Jasicki Franciszek 2.	19. Gielanowski Wincenty 2.	20. Kondycki Józef 2.
21. Radziński Józef 2.	22. Indrzej Karol 2.	23. Szczęcki Zygmunt 2.	24. Karwicki Magcell 2.
25. Wisniewski Stefan 2.	26. Jonakowski Piotr 2.	27. Stypulkowski Lucyan 2.	28. Lucek Leopold 2.
29. Włodkowski Bolek 2.	30. Tomaszewski Józef 2.	31. Łaleski Teodor 1.	32. Betko Jan 1.
33. Breński Faustyn 1.	34. Chodako Władysław 1.	35. Bellefroid Antoni 1.	36. Tomaszewicz Władysław 1.
37. Chyński Szymon 1.	38. Omiński Leon 1.	39. Wojciechowicz Franciszek 1.	40. Sochaczewski Piotr 1.
41. Klukowski Ignacy 1.	42. Wisniewski Karol 1.	43. Jemert Jan 1.	44. Staniński Szymon 1.
45. Gyszakowski Tomasz 1.	46. Sautner Edward 1.	47. Janyskowski Konstanty 1.	48. Patkowski Jan 1.
49. Górawski Józef 1.	50. Łwiatkowski Jan 1.	51. Omiński Jan 1.	52. Krzyżanowski Piotr 1.
53. Polkowski Jan 1.	54. Pfeiffer Jan 1.	55. Szczęcki Józef 1.	56. Śliwicki Adam 1.
57. Tromczyński Józef 1.	58. Truchiewicz Napok 1.	59. Chodako Michał 1.	60. Padołowski Józef 1.
61. Tymonowski Seweryn 1.	62. Karwowski Franciszek 1.	63. Nowodworski Marcin 1.	64. Taraszkiewicz Ludwik 1.
65. Liczkowski Wiktor 1.			

Opisne objaśnienia powyższego wykazu wotów, znajdują się w Okólniku przy obrażeniach i ich rezultatach. W tym miejscu sładziemy dwa typy szczegóły: -
 1. - Sędzia Tables d' Honneur i 10^{ty} członków z Seccji Dillenuse, nie zrobili potrzebnego na pięciu członków odnawienia, wota przeto ich w dodatku, w tabeli na 9^{tych} członków zamierzano zostali.
 2. - Dwóch członków z Limoges lubo dała się znać, aby dotychczasowi członkowie Centrali w proteście składali miejsce swoje, gdy jednak wotów szczegółowa nie podali, przeto takowe w żadnej tabeli położone być nie mogły.

Ja zgodzili z Antami świadczą
 Sekretarz Centralizacji
 Robert Chmielewski

